

sygn. akt VI Gz 173/16

POSTANOWIENIE

Dnia 17 sierpnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie Wydział VI Gospodarczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki

Sędziowie : SSO Beata Hass-Kloc (spr)

SSO Anna Harmata

Protokolant: st. sekretarz sądowy Joanna Kościak

po rozpatrzeniu w dniu 17 sierpnia 2016 r. w R.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa K. J.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

w przedmiocie zażalenia powoda na pkt II Postanowienia Sądu Rejonowego w Rzeszowie V Wydziału Gospodarczego z dnia 18 marca 2016r , sygn.. akt V GC 2288/15

postanawia:

I. oddalić zażalenie,

II. zasądzić od powoda K. J. na rzecz pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 18 marca 2016r Sąd Rejonowy w Rzeszowie V Wydział Gospodarczy sygn. akt V GC 2288/15 umorzył postępowanie w pkt I i zasądził od powoda K. J. na rzecz pozwanego (...) S.A. w W. kwotę 1217 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

W pisemnych motywach niniejszego podał , że pismem z dnia 21 stycznia 2016 r., stanowiącym odpowiedź na sprzeciw, pełnomocnik powoda cofnął pozew ze zrzeczeniem się roszczenia. Na rozprawie w dniu 1 marca 2016 r. pozwany wyraził zgodę na cofnięcie pozwu przez powoda i wniósł o przyznanie kosztów postępowania.

W związku z tym Sąd Rejonowy przywołał treść art. 203 § 1 k.p.c. i 355 kpc i uznając skuteczność cofnięcia przez powoda pozwu połączonego ze zrzeczeniem się roszczenia, na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. orzekł jak w punkcie I postanowienia.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 203 § 2 k.p.c. stwierdzając, że na gruncie powyższego przepisu zasadą jest, że w wypadku cofnięcia pozwu obowiązek zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego, na jego żądanie, obciąża powoda bez względu na przyczynę cofnięcia pozwu.

Powyższego orzeczenie zaskarżył co do pkt II powód. Zarzucił naruszenie art. 98 par 1 k.p.c. w ten sposób ,że sąd uznał, iż koszty zastępstwa procesowego poniesione przez pozwanego są kosztami niezbędnymi do celowej obrony praw pozwanego.

Opierając się na tym zarzucie wniósł o uchylenie skarżonego postanowienia i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

W uzasadnieniu niniejszego powołując się na treść art. 203 par 1 k.p.c. podniósł , że do dnia złożenia pisma o cofnięciu pozwu i zrzeczenia się roszczenia ,pozwany nie był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika , który wstąpił do procesu dopiero na rozprawie w dniu 1 marca 2016 r, a co za tym idzie nie można przyjąć ,że koszty zastępstwa procesowego były kosztami niezbędnymi do celowej obrony pozwanego.

Pozwany w odpowiedzi na powyższe wniósł o oddalenie zażalenia w całości i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego, uznając orzeczenie sądu pierwszej instancji za prawidłowe, podnosząc, iż o cofnięciu pozwu strona pozwana dowiedziała się dopiero na rozprawie w dniu 1 marca 2016 roku gdzie doręczono jej pismo powoda .W związku z powyższym, mając na uwadze treść przywołanych powyżej przepisów zażalenie jest niezasadne.

Sąd Okręgowy mając na uwadze powyższe zważył co następuje :

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Odnosząc się do podniesionych tam zarzutów należy na wstępie zauważyć, że powód składając oświadczenie o cofnięciu pozwu i zrzeczeniu się roszczenia uczynił to po otrzymaniu odpisu sprzeciwu pozwanego od nakazu zapłaty , bez konkretyzowania przyczyn niniejszego (k- 89,90).

W związku z tym należy podnieść ,że cofnięcie pozwu stanowi przejaw woli powoda o rezygnacji z dochodzenia roszczenia objętego pozwem w danej sprawie. Cofnięcie pozwu bez zgody pozwanego wraz z zrzeczeniem się roszczenia może nastąpić, aż do wydania wyroku - co miało miejsce w niniejszej sprawie. Następstwem procesowym cofnięcia pozwu jest umorzenie postępowania na podstawie art. 355 § 1 k.p.c.

Ponadto ,jeżeli cofnięcie pozwu następuje poza rozprawą ,pozwany może w terminie dwóch tygodni od zawiadomienia go o cofnięciu pozwu żądać zwrotu kosztów. W niniejszej sprawie pozwana taki wniosek złożyła dopiero na rozprawie w dniu 1.03.2016r , podczas której Sąd Rejonowy odczytał w/w oświadczenie powoda zawarte w piśmie procesowym z dnia 20.01.2016r w jej obecności i jej profesjonalnego pełnomocnika , który złożył wówczas wniosek o przyznanie kosztów postępowania na swoją rzecz (k- 90,94). W związku z tym wypada powtórzyć za Sądem Rejonowym , że zgodnie z art. 203 § 3 k.p.c. wniosek o zasądzenie kosztów jest wiążący dla sądu, a cofnięcie pozwu traktować należy w świetle zasady odpowiedzialności za wynik sprawy stosowanej przy rozstrzygnięciu o kosztach procesu, jako przegranie sprawy.

Należy jednak podnieść, że Sąd zasądzi na rzecz pozwanego w wyżej wyznaczonym przypadku – koszty tylko wtedy gdy pozwany takie żądanie zgłosi (por. orz. SN z 21.08.1995, sygn. akt C 733/51).

W związku z tym należy zauważyć, że stroną cofającą pozew należy uznać za stronę przegrywającą sprawę w instancji (por. wyrok z 01.06.2000, sygn. akt I CKN 569/98). Dodatkowo wypada stwierdzić, że dla oceny czy strona przegrała sprawę, obojętne jest czy ponosi ona winę za prowadzenie procesu; sam fakt, że przegrała proces choćby nawet formalnie, kwalifikuje ją jako stronę przegrywającą obowiązującą do zwrotu kosztów przeciwnikowi (por. post. SN z dn. 27.04.1977, sygn. akt II CZ 36/77).

Powyższe rozważania przemawiają za przyjęciem w okolicznościach tej sprawy , aby powoda uznać za stronę przegrywającą i obowiązującą do zwrotu kosztów procesu na podstawie art. 98 kpc stronie pozwanej . Takie zapatrywanie jest zresztą zgodne z jednolitym stanowiskiem doktryny i judykatury. Według stanowiska doktryny, umorzenie postępowania stawia stroną powodową w roli strony przegrywającej spór, jeśli cofnęła pozew, zrzekając się

niezaspokojonego roszczenia, albo jeśli cofnięcie pozwu nastąpiło wskutek niewywołanej przez strony zmiany stanu faktycznego, która doprowadziła do bezprzedmiotowości roszczenia.

Należy też przytoczyć jedno z wielu stanowisk zajętych przez Sąd Najwyższy zawarte w uzasadnieniu postanowienia z dnia 12 kwietnia 2012r., że „zasadą jest (art. 203 § 2 k.p.c.), że w wypadku cofnięcia pozwu obowiązek zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego, na jego żądanie, obciąża powoda bez względu na przyczynę cofnięcia”. Judykatura zajmuje odmienne stanowisko jedynie w sytuacji gdy przyczyną cofnięcia pozwu było spełnienie świadczenia przez pozwanego po wytoczeniu powództwa.

Najbardziej istotną okolicznością jest z punktu widzenia Sądu Okręgowego fakt, że udzielone przez pozwaną profesjonalnemu pełnomocnikowi pełnomocnictwo złożone zostało do akt sprawy na rozprawie w dniu 1.03.2016r.

Żalący nie precyzuje jakie szczególne okoliczności zachodziły w sprawie, które w świetle zasad współżycia społecznego lub poczucia sprawiedliwości nakazywał nie obciążanie powoda kosztami procesu. W ocenie Sądu Okręgowego takie okoliczności w sprawie nie zachodzą. Spór wywołany wniesieniem pozwu był sporem przez prowadzonym przez osobę profesjonalnie zajmującą się stosowaniem prawa, mającą przygotowanie praktyczne i merytoryczne do wykonywania zawodu, a zatem osobę która jest w stanie ocenić znaczenie podjętych czynności procesowych. Dlatego ocena skutków niestarannego czy pochopnego działania takich osób musi być dokonywana według ostrzejszych kryteriów. W świetle takiej oceny nie było podstaw do zastosowania przez Sąd Rejonowy przy rozstrzygnięciu o kosztach procesu innego przepisu niż art. 98 k.p.c.

W konsekwencji tych rozważań nie znajdując podstaw faktycznych i prawnych do uwzględnienia zażalenia należało orzec o jego oddaleniu na podstawie art. 385 w związku z 397 § 2 k.p.c.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego jest wynikiem oceny przez Sąd Okręgowy, że powód ulegając we wszystkich swoich żądaniach zobowiązany jest na zasadzie odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 § 1k.p.c.) do zwrotu na rzecz pozwanej poniesionych przez nią kosztów w postaci wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika w wysokości odpowiadającej stawce minimalnej określonej w § 10 ust. 2 punkt 1 w związku z § 2 punkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...).